

CUVÂNT ANIVERSAR

Andrei Opaiț

Victor-Henrich Baumann este la cel de-al optzecilea an! Este o cifră ce sună frumos și rotund, încoronând, într-un fel, activitatea de-o viață.

Nu voi rememora, în cele ce urmează, funcțiile, studiile și lucrările sale, deoarece ele au fost pomenite anterior, când Vicky – așa cum îl strigam noi – a împlinit alți ani frumoși: 65, 70 și 75. Îmi face plăcere, în schimb, să amintesc, pe scurt, câteva dintre fațetele personalității sale, evidențiate de-a lungul activității noastre comune la muzeu.

Însă, înainte de a începe să punctez aceste aspecte, aș dori să amintesc cititorilor că oamenii trebuie priviți prin prisma timpului și a societății în care au trăit și evoluat. Deseori lumea, mai ales tânăra generație, uită această condiție fundamentală și te discută – dar, mai ales, critică – din perspectiva prezentului.

Eu am fost coleg – și destul de bun amic – cu Vicky între anii 1972-1991. Prin urmare, aș vrea să menționez doar câteva aspecte ale vieții și muncii noastre din acea perioadă, pentru ca viața lui Vicky și, implicit, a generației noastre să fie mai bine înțelese. Fără îndoială, atmosfera anilor la care mă refer era destul de sumbră, în comparație cu perioada următoare când – și ca urmare a muncii depuse de noi, sub conducerea inspirată a regretatului Gavrilă Simion – Muzeul Deltei Dunării a dobândit cuvenita recunoaștere ca instituție nu doar muzeistică, ci și științifică, avansând la rangul de Institut de Cercetare. Despre această nouă etapă, poate colegii mai tineri vor depăna amintiri.

Încerc deseori să găsesc o explicație realizărilor excepționale ale echipei noastre din perioada anilor grei '70-'80 ai secolului trecut. Și singura explicație plauzibilă mi se pare a fi doar tinerețea noastră și entuziasmul nebun care ne mâna să lucrăm pe rupte. Aceasta, în pofida unor lipsuri ce au devenit tot mai cumplite după anii '80, resimțite mai ales în lunile de iarnă. Frig în case și în birouri, lipsa alimentelor, întreruperile planificate ale curentului electric, teama că nu-ți vei lua salariul, mersul obligatoriu la lucrările agricole toamna, expozițiile școlare realizate cu fotografii, prin care trebuia să preamărești realizările „tovarășului” și ale „tovarășei academician doctor inginer”, pentru a aduce bani în visteria muzeului. Cu toate acestea găseam și momente în care să uităm de stres, să socializăm, să ne relaxăm. Așa se încingeau mai multe partide de tenis în sălile corpului nou al Muzeului de Arheologie, ce era încă în construcție. Memorabile erau și onomasticile, mai ales cea de Sf. Mihail și Gavriil, când îi sărbătoream pe Gavrilă Simion, Mihaela Mănucu-Adameșteanu și Mihai Matarangă, fotografii muzeului. Atunci, la un pahar de vin și mai multe dansuri, toate tensiunile dintre noi se disipau, oamenii deveneau umani și nu mai erau fiarele ce luptau pentru supraviețuirea zilnică, unii din ei turnând chiar la Securitate, pentru a fi mai siguri de bucățița lor de pâine.

Și, totuși, în pofida feluritelor lipsuri materiale și științifice, dar mai ales fără o bibliotecă bine înzestrată și vie, cu pasiune și energie, se putea face știință. Secțiunile muzeului, după profil, scoteau revistele lor. Treptat, revista secției de istorie – *Peuce* (seria veche) – a făcut

progrese remarcabile de la un număr la altul, ultimele dintre ele, 8 și 10, fiind chiar excepționale, având în vedere, după cum am menționat, anii în care au fost publicate. Vicky și Gavrilă Simion au avut chiar energia de a-și elabora și susține doctoratele.

Șantierul arheologic erau, și ele, numeroase și relevante prin problematica abordată și rezultatele obținute. Aici vreau să amintesc principalul merit al lui Victor H. Baumann: acela de a se fi concentrat asupra cunoașterii mediului rural din Dobrogea romană. A fost o activitate de pionierat pentru România și, grație cercetărilor sale tenace și sistematice, tânără generație de arheologi și istorici ai Antichității, are o bază de plecare.

Tot aici vreau să punctez și un alt aspect, uitat de cei tineri. Datele obținute prin munca noastră le oferă lor un punct de plecare: nu o iau de la zero. Iar ei ar trebui să nu uite că noi ne scriam lucrările la niște amărâte de mașini de scris, unde nu puteai face "copy & paste", nici rectifica greșeli în câteva secunde etc. Nu aveam camere foto digitale, xeroxuri sau scanere. Totul trebuia făcut cu multa trudă, cu mult timp, energie și nervi consumați.

Având în vedere cele scrise mai sus, poate îi veți înțelege mai bine pe Vicky Baumann și pe cei din generația lui și veți aprecia la adevărată ei valoare munca lor.

Sunt sigur că și Vicky este în același gând cu mine, urându-vă tuturor să aveți același entuziasm și tenacitate pentru a avea același succes.

Poate că la Vicky nu este vorba doar de un fond genetic excepțional, care i-a permis să atingă această frumoasă vârstă, ci și de conștientizarea anumitor valori pe care omul trebuie să le aibă în viață, respingând multe din deșertăciunile care ni se oferă zilnic.

La Mulți Ani, dragă Vicky!

Andriușa